

# Sociale veranderingen in Rome

1 Zet de volgende bevolkingsgroepen in de linkerkolom in het schema op de derde pagina van dit document, op volgorde van 1) rechten en 2) bezit.

Middenklasseplebejers: <ul style="list-style-type: none"><li>• zelfstandige boeren</li><li>• ambachtslieden</li><li>• kooplui</li></ul>	Slaven: <ul style="list-style-type: none"><li>• privé (landgoed, huis)</li><li>• staat (o.a. mijnen, groeves)</li></ul>	Patriciërs: <ul style="list-style-type: none"><li>• grootgrondbezitters</li></ul>	Nieuwe burgers: <ul style="list-style-type: none"><li>• door verovering van nieuw grondgebied</li></ul>	Arme plebejers: <ul style="list-style-type: none"><li>• kleine boeren</li><li>• pachtboeren</li></ul>	Bezitloze plebejers/ proletariaat: <ul style="list-style-type: none"><li>• dagloners</li><li>• arbeiders</li></ul>	Rijke plebejers: <ul style="list-style-type: none"><li>• grootgrondbezitters</li><li>• rijke kooplieden</li></ul>
---	---	---	---	---	---	---

2 Zet de volgende drie reeksen van gebeurtenissen op volgorde van tijd in de lange vakken.

133-121: Gracchen Hervormingen van de gebroeders Gracchus: <ul style="list-style-type: none"><li>• landverdeling</li><li>• scheiding senatoren en <i>equites</i></li></ul> 91-88: Bondgenotenoorlog Latijnse burgers krijgen Romeins burgerrecht	ca. 105: Marius hervormt het leger: <ul style="list-style-type: none"><li>• het proletariaat wordt uitgerust door de staat</li><li>• grote stijging van het aantal soldaten</li></ul> Het leger wordt de machtsbasis van ambitieuze generaals	Nieuwe wetten: 494: Erkenning volkstribuun 451: twaalf tafelen 367: <i>Leges Liciniae Sextiae</i> 287: <i>Lex Hortensia</i> : erkenning <i>concilium plebis</i> , einde standenstrijd
--	--	---

3 Zet de volgende blokken tekst op de juiste plaats in het schema.

<p>Hebben veel vermogen, dus behoren tot de equites. Willen toegang tot de ambten. Willen optekening van het recht en erkenning van het concilium plebis.</p>	<p>Nemen toe in aantal door de herverdeling van het land en de uitbreiding van het Romeins burgerrecht. Hierdoor groeit ook de infanterie.</p>	<p>Hebben toegang tot de senaat. Leveren één consul.</p>	<p>Hebben geen rol in het leger. Willen optekening van het recht en erkenning van het <i>concilium plebis</i>.</p>	<p>Latijnse notabelen: willen meer inspraak. Boeren: verliezen land aan de rijken. Vormen een aparte eenheid in het leger.</p>	<p>Hebben Latijns burgerrecht in de koloniën. Hebben Romeins burgerrecht zonder stemrecht in de municipia.</p>	<p>Hebben door de scheiding van senatoren en equites minder toegang tot de senaat. Enkelen van hen behoren tot de nobiles.</p>
<p>Delen de macht met de rijke plebejers. Leveren één consul.</p>	<p>Vormen de lichte infanterie. Willen afschaffing van schuldlavernij. Willen optekening van het recht en erkenning van het concilium plebis.</p>	<p>Komen in opstand o.l.v. Spartacus (73-71).</p>	<p>Lopen terug in aantal door concurrentie van grootgrondbezitters. Hierdoor ook minder infanterie. Willen landverdeling.</p>	<p>Zijn voornamelijk senatoren en geen equites meer. Enkelen van hen behoren tot de nobiles. Raken verdeeld over twee groepen: optimates en populares.</p>	<p>Vormen de zware infanterie. Willen optekening van het recht en erkenning van het concilium plebis.</p>	<p>Groeien sterk in aantal door boeren die naar de stad trekken en door de toename van vrijgelatenen.</p>
<p>Nemen sterk toe in aantal door het verkrijgen van Romeins burgerrecht. Worden opgenomen in Romeinse legioenen.</p>	<p>Groeien sterk in aantal door grote toevoer. Werken veel op grote landgoederen (villae) in slechte omstandigheden.</p>	<p>Lopen terug in aantal door concurrentie van grootgrondbezitters. Hierdoor ook minder infanterie. Willen landverdeling.</p>	<p>Kunnen worden vrijgekocht en zijn dan 'vrijgelatenen'. Hun nakomelingen krijgen volledig Romeins burgerrecht.</p>	<p>Leveren de senatoren en magistraten. Behoren tot de equites.</p>	<p>Nemen nog meer toe in aantal door de komst van de Latijnse burgers, nu met Romeins burgerrecht.</p>	<p>Nemen toe in aantal door de herverdeling van het land en de uitbreiding van het Romeins burgerrecht. Hierdoor groeit ook de infanterie.</p>

# Sociale veranderingen in Rome

